

D 2.4.2 AKCIJSKI NAČRT ZA INOVATIVNO ZAGOTAVLJANJE POTREB PO OSNOVNIH DOBRINAH

Pilotna aktivnost II - Analiza in razvoj inovativnih rešitev za zagotavljanje storitev splošnega gospodarskega pomena (vsakdanja oskrba z živili in potrebščinami, banko, pošto)

Maj 2018, ICRA d. o. o. Idrija

Priprava dokumenta: Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija d. o. o. Idrija, Mestni trg 1, 5280 Idrija

Idrijsko -
Cerkljanska
razvojna
agencija
d.o.o. Idrija

Izvajalci:

Dušanka Černalogar
Mag. Jožica Lazar
Mateja Bizjak

Naročnik:

Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta

Pooblaščen oseba s strani naročnika:

Mag. Barbara Černič Mali

Čas priprave: maj – junij 2018

Projekt: INTESI - Celostne prostorske strategije za zagotavljanje storitev splošnega pomena

Naziv javnega naročila: Izvajanje pilotnih aktivnosti projekta INTESI - Celostne prostorske strategije za zagotavljanje storitev splošnega pomena

Številka javnega naročila: JN005771/2016-W01

Projekt INTESI je sofinanciran s strani Evropskega sklada za regionalni razvoj v okviru Interreg programa Območje Alp.

Kazalo vsebine

1	UVOD	5
2	ANALIZA TRENUTNEGA STANJA IN DEFINICIJA PROBLEMA	6
3	NAMEN IZDELAVE AKCIJSKEGA NAČRTA	7
4	CILJI AKCIJSKEGA NAČRTA	9
4.1	UKREP 1: Katalog ponudnikov in spletna prodaja	10
4.1.1	Utemeljitev potrebe za predlagan ukrep.....	10
4.1.2	Opis z navedbo ciljev	10
4.1.3	Sinergije z drugimi akcijami	11
4.1.4	Opredelitev ciljnih skupin.....	12
4.1.5	Opredelitev nosilcev in sodelujočih	13
4.1.6	Ocena stroškov, možnosti financiranja	13
4.2	UKREP 2: Mreženje ponudnikov storitev na podeželju	15
4.2.1	Utemeljitev potrebe za predlagan ukrep.....	15
4.2.2	Opis z navedbo ciljev	15
4.2.3	Sinergije z drugimi akcijami	16
4.2.4	Opredelitev ciljnih skupin.....	17
4.2.5	Opredelitev nosilcev in sodelujočih	17
4.2.6	Ocena stroškov, možnosti financiranja	18
4.3	UKREP 3: Vzpostavitev vsaj ene trgovine na podeželju	18
4.3.1	Utemeljitev potrebe za predlagan ukrep.....	18
4.3.2	Opis z navedbo ciljev	18
4.3.3	Sinergije z drugimi akcijami	19
4.3.4	Opredelitev ciljnih skupin.....	19
4.3.5	Opredelitev nosilcev in sodelujočih	20
5	ANALIZA TVEGANJA	21
6	FINANČNI NAČRT IZVEDB POSAMEZNIH AKCIJ.....	23
6.1	Finančni načrt: U1 Katalog ponudnikov in spletni katalog	24
6.2	Finančni načrt: U2 Mreženje ponudnikov	25
6.3	Finančni načrt: U3 Vzpostavitev trgovine na podeželju	26
7	TERMINSKI PLAN IZVEDBE	27
8	VIRI	29

1 UVOD

Prisotnost storitev splošnega pomena je eden izmed osnovnih pogojev za povezanost in dostopnost alpskih območij. Glavni cilj projekta INTESI je zagotoviti dolgoročno oskrbo s storitvami splošnega pomena, krajše SSP, s pomočjo celostnih prostorskih strategij in politik.

Pri pripravi akcijskega načrta so bila uporabljene izsledki analiz narejenih v okviru pilotnih aktivnosti in gradiva za delavnice z deležniki v lokalnem okolju. Zbrani in analizirani so bili podatki o zagotavljanju SPP na področju Idrijsko-Cerkljanskega, vključno z zgodovinsko analizo. Skozi analizo dosegljivosti SSP so bili opredeljeni izzivi, potrebe in tako identificirane različne možnosti za uvedbo strategij zagotavljanja SSP.

Z izvajanjem pilotnih aktivnosti smo preverjali obstoječe stanje in iskali strategije za izboljšanje oskrbe s SSP v skladu s potrebami interesnih skupin. Na osnovi rezultatov analize stanja oskrbe s storitvami splošnega pomena in delavnic na območju Idrija in Cerknosmo ugotovili, da so zahteve po izboljšanju dostopnosti storitev največje pri zagotavljanju osnovnih dobrin, socialne oskrbe in transporta. Ta akcijski načrt se nanaša na oskrbo z osnovnimi dobrinami, med katero uvrščamo storitve trgovine, banke, pošte in lekarne.

2 ANALIZA TRENUTNEGA STANJA IN DEFINICIJA PROBLEMA

Analiza povpraševanja po SSP je bila pripravljena s pomočjo anketnega vprašalnika, ki je bil prilagojen za izpolnjevanje na spletu. Anketiranje je potekalo od julija do konca novembra 2017, vprašalnik pa je vseboval vprašanja zaprtega tipa o opravljanju storitev ter odprt tip vprašanj za pojasnila in pobude, ki so jih anketiranci imeli.

Na podlagi analize lahko zaključimo, da se uporabniki zavedajo, da je storitev na območju Idrijsko-Cerkljanskega malo in da je potrebno premagati daljše razdalje in obiskati kraje izven občine za zadovoljevanje potreb. Pogostost uporabljanja storitev se razlikuje glede na tip storitev, predvsem je pa odvisna od tega, kako nujne so za zadovoljevanje vsakodnevnih potreb. Storitve, ki zagotavljajo osnovne potrebe, so bile posledično pogosteje uporabljene. Kot zanimivost pa je potrebno omeniti, da ni nujno, da bodo uporabniki obiskovali storitve v najbližjem mestu izven občine v primeru, da v njihovi občini ni te storitve, ampak se vozijo v različne večje kraje, zato bližina ni vedno pogoj za opravljanje določene storitve.

Kakor ugotavljata Kostanjšek B. in Marot N. (2018) v svoji analizi, je problem predvsem v ugotovitvi, da se velika večina uporabnikov vozi z avtomobilom in da so na to dejstvo navajeni, vseeno pa se zavedajo, da bi dostopnost lahko bila boljša in vidijo v tem problem – ampak v večini zgolj zaradi premajhnega števila parkirnih prostorov. Kljub temu se ljudje (sicer v manjši meri) zavedajo, da je problematična tudi odvisnost od avtomobila za dostopanje do storitev. Nekateri prebivalci vasi so recimo izrecno poudarili tudi, da v njihovi vasi ni storitev in je zato potrebno, da se vozijo v mesto že zaradi osnovnih dobrin.

Zanimiva je ugotovitev, da je najbolj potreben tip storitve na tem območju trgovina z oblačili in obutvijo, saj so s sedanjo ponudbo najmanj zadovoljni oziroma je sploh manjka. Poudarek je bil tudi na lokalnih proizvodih, ki so za uporabnike bolj kvalitetni, tržnici in želji po povečanem obsegu ponudbe.

Ne smemo pozabiti tudi na opombe, potrebe in pobude idrijskih in cerkljanskih vasi. Te so si v večini enotne, da je potrebno vključevati lokalne pridelovalce in njihovim izdelkom omogočiti vstop na trg, pomembno jim je omogočiti kupcem dostop do lokalnih proizvodov, nenazadnje pa si v vaseh želijo tudi trgovino, predvsem na Vojskem in na Bukovem, kjer sta trgovini nekdanj tudi obratovali. V Godoviču so izrazili željo po obširnejši ponudbi v obstoječi trgovini.

Podatek, ki je verjetno zaskrbljujoč, poleg dostopnosti, ki jo zagotavlja avtomobil, je, da so storitve, kot so potujoča trgovina in spletne storitve zelo malo uporabljene. Te oblike storitev spadajo pod inovativne, odlično rešujejo problem slabe dosegljivosti storitev, saj so dosegljive praktično kjerkoli in tudi zmanjšujejo potrebo po uporabi avtomobila. Za večji delež uporabe in spodbudo k uporabi je nujno potrebno posvetiti več pozornosti pristopu in osveščanju prebivalstva s prednostmi uporabe novih oblik storitev.

3 NAMEN IZDELAVE AKCIJSKEGA NAČRTA

Namen izdelave akcijskega načrta je pripraviti strateško izhodišče za izboljšanje zagotavljanja potreb po osnovnih storitvah. Le-ta vsebuje ukrepe za inovativno reševanje potreb po osnovnih storitvah, ki so razčlenjeni na posamezne akcije, in tako nudi dobro podlago za nadaljnje odločanje o implementaciji posameznih ukrepov na območju občin Idrija in Cerklje. Predlaga rešitve za probleme, identificirane na podlagi analiz, pripravljenih v sklopu prvih dveh aktivnosti.

Osnovna izhodišča za pripravo akcijskega načrta so usmeritve in zastavljeni kazalniki v programskih dokumentih – tako na nacionalni, regionalni, kot tudi na lokalni ravni. Akcijski načrt je usklajen z naslednjimi dokumenti:

- **Model prostorskega razvoja Slovenije 2050** (usmeritve s posvetov) v okviru prenove Strategije prostorskega razvoja Slovenije iz leta 2004,
- **Regionalni razvojni program Severno Primorske regije** (prioriteta Izboljšanje kakovosti življenja – aktivnosti usmerjene v zmanjševanje neenakosti v zdravju in krepitev zdravja, povečanje socialne vključenosti prebivalstva z večanjem dostopnosti in kvalitete storitev),
- **Partnerski sporazum med Slovenijo in Evropsko komisijo**, 2014, kjer so zapisana ključna področja ukrepanja v okviru tematskega cilja 9, kot so boj proti revščini, brezposelnosti in socialni izključenosti. Zapisano je tudi, da je treba ustrezno odgovoriti na izzive starajoče se družbe. Ključne potrebe v programskem obdobju 2014–2020 so zato predvsem v razvoju programov za aktivacijo in socialno vključevanje ter opolnomočenje in dejavno sodelovanje starejših, v spodbujanju socialnega podjetništva, nujnosti prehoda z institucionalnih storitev na skupnostne oblike storitev dolgotrajne oskrbe, povezavi zdravstvenih in socialnih storitev ter modernizaciji njihovih mrež, krepitvi zdravja in aktivnega življenja ter spodbujanju socialnega vključevanja na podeželju tudi s pomočjo pristopa LEADER.
- **CLLD (Community Led Local Development)**: Namen CLLD je spodbujanje celovitega in uravnoveženega razvoja lokalnih območij po pristopu »od spodaj navzgor« ob upoštevanju endogenih razvojnih potencialov in zmogljivosti, predvsem krepitve socialnega kapitala z aktivnim vključevanjem prebivalstva v skupno načrtovanje in odločanje o lastnem lokalnem razvoju po načelu subsidiarnosti in participativne demokracije. Od naštetih ciljev CLLD bo akcijski načrt pripomogel zlasti k zmanjševanju regionalnih razvojnih razlik in posredno gospodarskemu razvoju območij. Poleg tega so ukrepi usmerjeni v ohranjanje poselitve in spodbujanje kmetijstva, ki oba prispevata k ohranjanju narave, kulturne krajine in njenih elementov.
- **Strategija lokalnega razvoja za lokalno akcijsko skupino LAS s CILjem¹**, verzija 27.01.2016, predvideva področje ukrepanja - Izboljšanje kakovosti življenja na podeželju (izobraževanje, povezovanje prebivalcev, dvig lokalne zavesti ipd.), ustvarjanje delovnih mest (razvoj novih oblik podjetništva, socialno podjetništvo, nove

---

¹ <http://las-sciljem.si/>

storitvene dejavnosti, samooskrba,..), večjo vključenost mladih, žensk in drugih ranljivih skupin (medgeneracijsko sodelovanje, povečanje kakovosti življenja).

- **Inovativna strategija trajnostnega razvoja občine Idrija, revizija 2018** si kot cilj postavlja razvoj novih inovativnih storitev (oskrba starejših, varstvo otrok, prevozi na klic), ki bi nadomestile izpad tradicionalnih storitev splošnega pomena.

V Lokalni razvojni strategiji (str. 30)² so na podlagi zbranih podatkov in analiz med ključnimi razvojnimi prednostmi in priložnostmi zapisane tako možnosti za prodajo lokalnih pridelkov in izdelkov v lokalnem okolju kot tudi razvoj podjetniških dejavnosti, ki se lahko razvijajo tako na podeželju kot v urbanih naseljih.

»Dobro razvito gospodarstvo v urbanih naseljih, obrtništvo in **dopolnilne dejavnosti na podeželju** pomembno vplivajo na razvoj območja in blagostanje prebivalstva. Omejeni pogoji za kmetovanje na večjem delu območja SLR imajo za posledico manj intenzivno kmetijstvo in prepoznane oblike **trajnostnega načina kmetovanja**, ki pozitivno vplivajo na ohranjanje pestrosti naravnih danosti. Kmetije lahko svoje pridelke in izdelke **prodajajo na lokalnih tržnicah ali sodelujejo s kmetijskimi zadrugami**. Znanje prebivalcev, bogastvo z obnovljivimi viri energije itd. so dobro izhodišče za **razvoj novih produktov, storitev in blagovnih znamk**. Priložnost območja je vsekakor izraba in obenem ohranjanje bogate dediščine območja. V razvoj inovativnih programov (turističnih, izobraževalnih,...), produktov, upravljanje z dediščino območja je potrebno vključevati različne ciljne skupine (mlade, starejše, ostale ranljive skupine). **Prebivalce je potrebno redno osveščati, izobraževati, jih povezovati med seboj in lokalnim gospodarstvom**. Le to bo doprineslo k razvoju obstoječih, novih produktov in storitev, kar bo pozitivno vplivalo na zaposlenost oziroma ustvarjanje novih delovnih mest na območju. Velik potencial za ustvarjanje novih delovnih mest predstavlja tudi **razvoj novih storitvenih dejavnosti**, coworking centri in **socialno podjetništvo** v urbanih območjih in na podeželju. V preteklem programskem obdobju izvedene aktivnosti, ki so pripomogle k razvoju dopolnilnih dejavnosti in podjetništva na podeželju, bi bilo potrebno dopolniti in nadgraditi (**povezati ponudnike in izvajati aktivnosti za boljše trženje**). Poleg aktivnosti za ponudnike je smiselno življenje in dejavnosti na podeželju predstaviti tudi prebivalcem urbanih območij, katerih **ozaveščenost** se kaže v vse večjem povpraševanju po zdravih, lokalnih produktih z dodano vrednostjo, za katero so pripravljeni plačati tudi višjo ceno. Velik potencial predstavlja razvoj ekološkega kmetovanja in produktov ter izkoriščanje obnovljivih virov energije (gozdni potencial). Povečanje števila ponudnikov lokalnih izdelkov in storitev je priložnost za boljšo gospodarsko stanje - **možnost novih delovnih mest in povečanje lokalne samooskrbe območja**. Bogate naravne danosti in velik delež ozemlja na zavarovanih območjih ponujajo možnosti za razvoj ustreznih dejavnosti in ureditve površin za potrebe aktivnosti v naravi na teh območjih. Pri oblikovanju ponudbe je pomembno izkoristiti tudi sodobno informacijsko in drugo tehnologijo, ki je na voljo.«

² http://las-sciljem.si/a_datoteke/PDF/2016/Obrazec_SLR_CILj.doc

Med ključnimi slabostmi, ki so naslovljene tudi v tem akcijskem načrtu, so:

»Neugodna **demografska slika** na večjem delu območja in razmeroma nizka izobrazbena struktura so pogosto vzrok za slabše izkoriščanje potencialov območja. Poleg pomanjkanja kadrov za deficitarne poklice in **podjetniškega duha** pri prebivalcih je zaznati pomanjkanje **zagonjskih sredstev** za podporo in razvoj začetnih investicij. Vse bolj zahtevna administracija in finančno poslovanje pogosto ogroža tudi organizirane prostovoljne dejavnosti na vasi. Zaradi razpršene poseljenosti in zahtevnih geografskih dejavnikov na nekaterih predelih so stroški za vzdrževanje in infrastrukturna vlaganja razmeroma visoki. Neugodni pogoji za kmetovanje na večjem delu LAS, posestna struktura in **oddaljenost** nekaterih naselij imajo za posledico višje stroške pridelave in predelave ter posledično nekonkurenčnost na skupnem evropskem trgu.«

4 CILJI AKCIJSKEGA NAČRTA

V akcijski načrt je vključenih nekaj predlogov ukrepov:

- priprava kataloga ponudnikov lokalnih produktov in spodbuda k spletni prodaji/nakupi lokalnih produktov,
- mreženje ponudnikov (predvsem na podeželju),
- vzpostavitev vsaj ene trgovine na podeželju.

Prva dva predloga bo mogoče izvesti do leta 2023 v okviru izvajanja LRS – Lokalne razvojne strategije za območje občin Cerklno Idrija in Logatec in sicer v okviru izvajanja projektov LAS. V okviru LRS so predvidene operacije, ki bodo spodbudile razvoj trženja lokalnih pridelkov in izdelkov ter tako tudi k ustvarjanju pogojev za nova delovna mesta.

Za tretji predlog obravnavan v akcijskem načrtu pa se mora izkazati ekonomski interes, zato je mogoče v tem akcijskem načrtu predvideti le ukrepe, ki bodo spodbudili potencialne ponudnike.

Pripravljenih je bilo še nekaj drugih predlogov:

- vplivati na državne politike s ciljem multidisciplinarnе obravnave problemov pri zagotavljanju storitev z različnih področji (sociala, zdravstvo,..). Tako občine kot razvojne agencije ter tudi inštitucije (CSD, ZZZS, VDC, domovi upokojencev zdravstveni domovi,..), ki so bili vključeni v pilotne aktivnosti projekta INTESI, imajo dovolj poznavanja okolja in njegovih potreb ter lahko posredujejo predloge pristojnim resorjem.
- Ker se v letu 2018 pričinja s pripravo Regionalnega razvojnega programa za obdobje 2021–2027, se pri njegovi pripravi upošteva tako smernice s strani pristojnih ministrstev in EU kot tudi aktualne potrebe s strani regije oz. Idrijsko-Cerkljanskega območja. V pripravo RRP so vključene razvojne agencije s Severno Primorske (Goriške) regije, med njimi tudi ICRA. S predlogi razvojnih regijskih projektov sodelujejo tudi občine. Na podlagi analiz, opravljenih v okviru projekta INTESI, bo mogoče argumentirano zagovarjati regijske projekte na področju izboljšanja dostopnosti SSP.

4.1 UKREP 1: Katalog ponudnikov in spletna prodaja

4.1.1 Utemeljitev potrebe za predlagan ukrep

Potreba po predlaganem ukrepu je bila izražena na delavnicah s krajevnimi skupnostmi. Je ukrep, ki omogoča podporo lokalnim ponudnikom, hkrati pa boljše preskrbo tudi v odročnejših krajih.

Kakovostni lokalni pridelki in izdelki prihajajo pretežno iz ruralnih območij Idrijsko-Cerkljanskega, kar pomeni, da se nahajajo tam, kjer je analiza pokazala pomanjkanje preskrbe z osnovnimi dobrinami.

Izdelava takšnega kataloga bi po eni strani informirala potencialne individualne kupce, po drugi strani pa podprla lokalne ponudnike. Dobro informiranje potencialnih kupcev, tudi tistih, ki živijo bolj oddaljeni od centra Idrije in Cerkna, ter so jim storitve slabše dostopne, neposredno vpliva na boljše preskrbo z osnovnimi dobrinami.

Zaradi večjega povpraševanja po lokalnih produktih so se nekatere trgovine na območju že prilagodile in prodajajo lokalne produkte – predvsem mlečne proizvode pa tudi zelenjavo, idrijske žlikrofe, kruh in pecivo. Zaradi pričakovane večje ponudbe na trgu (vzpostavitev novih lokalnih ponudnikov), predvsem sirarjev, bo potrebno povečati prodajo lokalnih produktov, in tako je smiselno, da se prodaja najprej okrepi v lokalnem okolju. S katalogom ponudnikov se bo informiranost med prebivalci povečala, tako se pričakuje tudi večje povpraševanje po teh produktih. Povečano povpraševanje s strani posameznikov in boljše prepoznavanje lokalnih produktov vodi tudi do večjega povpraševanja ali vsaj zanimanja s strani javnih inštitucij kot uporabnikov (npr. bolnišnice, vrtcev, šol) in s strani podjetji (menze) in gostincev.

Poleg tiskane verzije kataloga ponudnikov bo vzpostavljena tudi spletna različica. Spletna različica kataloga navaja tudi na spletno prodajo produktov. Spletno prodajo bodo lahko izvajali tisti ponudniki, ki bodo imeli za to tudi pogoje (npr. najprej usposobljena delovna sila, logistika, narava proizvoda, možnost povezovanja med ponudniki).

Spletna prodaja omogoča, da so produkti na voljo na celotnem območju Idrijsko-Cerkljanskega in hkrati združuje lokalne ponudnike. Spletna prodaja lahko izboljša preskrbo z lokalnimi produkti, ki jih prebivalci pogrešajo.

4.1.2 Opis z navedbo ciljev

Namen tega ukrepa je, da se kakovostni lokalni pridelki in izdelki ponudijo najprej domačinom, in se jim tako omogoči dostop do kakovostne, lokalno pridelane hrane. Zato je predvidena priprava kataloga oz. letaka z navedbo lokalnih ponudnikov, ponudbe in navedbo, kje je mogoče kupiti določene pridelke/izdelke.

V prvi vrsti se pripravi in izdela najprej seznam ponudnikov z opisom osnovne ponudbe in s kontaktnimi podatki. Kontaktni podatki bodo vsebovali tudi naslov spletne strani ponudnika ter spletne strani, kjer bodo vsi ponudniki navedeni. Iz tega seznama na spletu pa se doda povezave na domače spletne strani ponudnikov. Na katalogu bo tudi označeno ali oz. kateri ponudniki zagotavljajo spletno prodajo.

Seznam ponudnikov se predvidoma kot letak razširi po gospodinjstvih. Na letakih je predvidena vsebina – poleg splošnih podatkov ponudnikov se navede tudi podatke o možnostih nakupa (naročila preko spleta, telefonska naročila, nakup na domu,..). Cilj tega ukrepa je, da se prebivalcem približa možnost za nakup kakovostne hrane in drugih produktov. Hkrati se s tem skrbi za ohranjanje delovnih mest na območju. Lokalno prebivalstvo tako lahko dostopa do lokalnih produktov tudi tam, kjer sicer niso na voljo.

Poleg tiskanega kataloga se pripravi tudi spletni katalog. Spletni katalog se ažurira vsaj enkrat letno, prav tako letak, ki je sicer vseskozi na voljo v Pokriti kmečki tržnici v Idriji. Ažuriranja letaka in kataloga se izvede vsako leto v mesecu septembru in oktobru ob pripravi velike kmečke tržnice (prireditve se izvaja vsako leto v oktobru na Mestnem trgu v Idriji v organizacije ICRE). V primeru, da se spremembe zgodijo med letom (odprtje ali zaprtje dejavnosti), pa se spletni katalog ažurira tudi med letom.

V naslednjih letih se lahko v katalogu doda tudi ponudnike storitev, ki se navezujejo na zagotavljanje drugih storitev kot so npr. storitve prevozov in storitve dostave. Ker je predvideno sofinanciranje s strani občin, je usklajevanje glede promocije novih ponudnikov usklajeno tudi s pri. stojnimi službami na občinah.

4.1.3 Sinergije z drugimi akcijami

Obe občini si prizadevata tako za ohranitev delovnih mest na podeželju kot za zagotavljanje kakovostne ponudbe lokalnih pridelkov in izdelkov za prebivalce Idrijsko-Cerkljanskega. S pripravo kataloga ponudnikov lokalnih produktov, ki bo razširjen po gospodinjstvih tega območja, se bo povečala možnost nakupa teh produktov vsem prebivalcem – tudi tistim v oddaljenih krajih oz. tistim, ki težje dostopajo do teh produktov.

Hkrati pa se bo povečala prepoznavnost lokalnih produktov in s tem se pričakuje tudi povečano povpraševanje, ki bo spodbudilo dodatno ponudbo na območju. Predvsem idrijska občina ima dobro pokritost s širokopasovnim internetom, nekaj več težav je trenutno še pri priklopu na omrežje v mestu Idrija.

Hkrati s pripravo kataloga, ki bo poleg tiskane verzije dostopna vsem prebivalcem, se bo oblikovalo tudi spletni katalog. Spletni katalog bo promoviran preko različnih kanalov – elektronske pošte (e-naslovi za KT Idrija in Cerkno – okrog 200 naslovov), FB profila kmečke

tržnice, povabila na spletnih straneh vključenih deležnikov (ICRA, občini, ponudniki). Preko spletnega kataloga bo mogoče dostopati do spletnih strani ponudnikov lokalnih pridelkov in izdelkov, katere pa se bo spodbudilo za oblikovanje ponudbe pridelkov in izdelkov, ki jih je mogoče naročiti preko spleta ali pa za katere je možna dostava na podlagi predhodnega dogovora (npr. telefonsko naročilo, naročilo preko e-pošte).

Sinergije se kažejo tudi z drugimi projekti in programi, predvsem s projekti, ki spodbujajo podjetništvo, saj podjetništvo ne bi smelo biti omejeno le na urbana naselja. Že v letu 2018 so se s strani ICRA (v okviru projekta Formica iz programa CLLD) izvajala izobraževanja in delavnice predvsem za rokodelce in druge zainteresirane za prodajo preko spletne strani Etsy. Za leto 2019 pa so v pripravi projekti, ki bodo spodbudili prodajo lokalnih pridelkov in izdelkov preko spleta. Predvidene so aktivnosti v okviru projektov kot npr.:

- novi dogodki povezani s kulinariko,
- delavnice za ponudnike pridelkov in izdelkov za pridobitev dodatnih strokovnih znanj (področje zeliščarstva, HACCAP),
- izobraževanja s področja trženja,
- druga podjetniška izobraževanja (računovodstvo, davki, zakonodaja,..).

Občine na območju (Idrija, Cerkno, Logatec) podpirajo tudi svetovanja v okviru dopolnilnih dejavnosti. Svetovanja izvaja ICRA, ki tako spremlja potencialne nove ponudnike in jim tudi nudi pomoč tako pri zagotavljanju pogojev za uspešno odprtje dejavnosti kot tudi za iskanje (novih) prodajnih poti in vstop na trg.

4.1.4 Opredelitev ciljnih skupin

Za aktivnosti priprava kataloga ponudnikov lokalnih produktov so predvidene ciljne skupine:

- obstoječi ponudniki lokalnih pridelkov in izdelkov so navedeni na tem spletnem naslovu: <http://www.icra.si/index.php?id=172>,
- obstoječi kupci, ki kupujejo v Pokrili tržnici in od katerih so nekateri naročeni tudi na e-obvestila (trenutno je število naročenih na obvestila Kmečka tržnica Idrija in Cerkno 174),
- drugi kupci, ki kupujejo lokalne produkte v trgovinah (trgovina Vitaminčk v Idriji, trgovine KZ Idrija v Idriji, Spodnji Idriji, Črnem Vrhu, trgovina Orel v Godoviču, trgovine v Cerknem npr. blagovnica),
- obstoječi in potencialni kupci, ki kupujejo pridelke in izdelke neposredno na kmetijah,
- novi kupci, ki težje dostopajo do teh storitev (zaradi oddaljenosti, časovnih omejitev,..) in jim bo spletni katalog omogočil dostavo ob dogovorjenem času / kraju.

Osnovno izhodišče in ključni podatki za katalog so tisti, ki se jih bo zbralo od obstoječih ponudnikov. Preveri se aktualne sezname in kontaktira še nove ponudnike. Običajno se preveritev ponudnikov in ponudbe pripravi pred veliko kmečko tržnico v oktobru, ko se pripravi tudi letno prijavo (dovoljenje za prodajo s strani Občine Idrija za prodajo na stojnicah) za

prodajo na prireditvah in na kmečki tržnici. Obstoječe ponudnike se hkrati spodbudi, da v katalogu objavijo tudi naslov svoje spletne strani, preko katere bodo potencialni kupci lahko preverili tudi ponudbo in možnost nakupa preko spletne trgovine.

4.1.5 Opredelitev nosilcev in sodelujočih

Pri pripravi kataloga ponudnikov lokalnih produktov in pri spodbujanju spletne prodaje bodo sodelovali³:

- nosilec aktivnosti bo Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija d.o.o. Idrija, ki že sedaj skrbi za razvoj podeželja tudi preko spodbujanja lokalnih ponudnikov in nudenja servisa določenih storitev (svetovanje pri odpiranju dopolnilnih dejavnosti, organizacija in sofinanciranje strokovnih svetovanj in delavnic, kot so svetovanja HACCAP, proizvodnja sira, zeliščarstvo, oblikovanje blagovne znamke, obvladovanje tveganj, ...). Preko različnih izobraževanj in delavnic zaposleni na ICRI tesno sodelujejo s ponudniki in tudi s potencialnimi ponudniki, ki prihajajo na trg.
- Sodelujoči pri tej aktivnosti sta občini Idrija in Cerkljeva (v okviru letnih projektov Formica in Dobimo se na tržnici).
- Sodelujoči so tudi vsi lokalni ponudniki (glej povezavo: <http://www.icra.si/index.php?id=172>) – tisti, ki že prodajajo v okviru Pokrite kmečke tržnice ter tudi drugi zainteresirani lokalni ponudniki, ki imajo možnost prodaje kakovostnih lokalnih izdelkov.

4.1.6 Ocena stroškov, možnosti financiranja

Finančni plan izvedbe je odvisen predvsem od širine zastavljenih aktivnosti in pa geografske razširitve projektnih aktivnosti.

Podrobna členitev stroškov je zapisana v poglavju 7. Predvideni viri so viri iz projektov v okviru izvajanja Lokalne razvojne strategije LAS s CILjem ter sofinanciranjem vključenih občin. V Lokalni razvojni strategiji so že predvideni ukrepi in tudi letni projekti / operacije, ki bodo podpirali te aktivnosti (projekt Dobimo se na tržnici in Formica). V kolikor se predvidi večji obseg aktivnosti oz. večje stroške, kot je predvideno v potrjenih dokumentih Las, se pripravi predloge novih projektov, financiranih s strani občin.

---

³ V okviru Lokalne razvojne strategije so potrjene operacije, ki jih izvaja LAS s CILjem. Dve operaciji se izvajata skozi celotno obdobje upravičenosti (2017 – 2023) in sicer se izvajajo letni projekti.

Letno se pripravijo in izvajajo operacije »Formica«, v katerih so partnerji občine iz območja (Cerkljeva, Idrija, Logatec), LAS in glede na vsebino še drugi partnerji. V okviru teh operacij se spodbuja podjetništvo na območju. V vseh operacijah sodeluje tudi ICRA, ki je vodilni partner LAS.

Letno se izvajajo tudi operacije »Dobimo se na tržnici«, v katerih so prav tako partnerji občine, LAS in drugi. Tudi pri teh operacijah sodeluje ICRA in skrbi za aktivnosti vezane na spodbujanje trženja lokalnih pridelkov in izdelkov.

4.2 UKREP 2: Mreženje ponudnikov storitev na podeželju

4.2.1 Utemeljitev potrebe za predlagan ukrep

Potreba za predlagan ukrep se kaže na podlagi analize, ki je pokazala, da so osnovne storitve na podeželju slabo dostopne. Na podeželju ni trgovin, pošt in drugih osnovnih storitev, ki jih prebivalci vasi potrebujejo. Za zadovoljevanje potreb po teh storitvah se morajo tako odpeljati v Idrijo ali Cerkljo ali v druge bolj ali manj oddaljene kraje.

Predlagan ukrep bi rešil samo določene potrebe, ki so se izkazale za problematične na podeželju. Tudi ekonomsko je veliko bolj smiselno združiti že obstoječe storitve in nove storitve na način širjenja obstoječe ponudbe in s tem nudenja vsaj osnovnih storitev bližje uporabniku na podeželju. Prav zaradi zagotavljanja teh storitev samo v primeru ekonomske upravičenosti je potrebno poleg fizičnih možnosti vzpostavitve (stanovanjski fond, ki je primeren za vzpostavitev določenih dejavnosti) vzeti v obzir tudi podjetniško naravnost prebivalcev in možnosti sofinanciranja, subvencij ali pa kreditiranja naložb in/ali zagonskih sredstev za vzpostavitev dejavnosti.

4.2.2 Opis z navedbo ciljev

Rezultati anket in analiza na terenu je pokazala, da se zaradi premajhnega povpraševanja ukinjajo določene storitve:

- trgovina: na Vojskem, v Godoviču, Kanomlji, Otaležu, Novakih, v Črnem Vrhu, Zavrattu, Dolah, Gorah, Govejku in Ledinah⁴,
- pošta ostaja samo še v Idriji in Cerklju, določene storitve se izvajajo še v Godoviču in Črnem Vrhu (na bencinskem servisu),
- lekarni pa sta v Idriji in Cerklju,
- banke zapirajo poslovalnice ali pa se skrajšujejo odpiralni časi poslovalnic (poslovalnice so samo v Idriji in Cerklju, bankomati pa tudi na nekaterih bencinskih servisih).

Te storitve so zaradi oddaljenosti in zaradi neugodnih urnikov ponavadi težko dostopne, še posebej za starejše. Dostopnost storitev je otežena tudi zaradi odpiralnih časov (npr. bank, pošt na podeželju) ali pa so storitve take narave, da je potreben večkratni obisk (npr. priprava zdravil v lekarni) kar spet pomeni dodatno oviro za prebivalce iz oddaljenejših krajev).

Na podeželju pa tudi v manjših mestih na pilotnem območju se še zmeraj izvajajo določene komercialne storitve (npr. gostinska ponudba, nastanitvene zmogljivosti, druge storitve vezane

---

⁴ Leta 1958 trgovsko podjetje Izbira odpre poslovalnice na Vojskem, v Godoviču, Kanomlji in Otaležu; trgovsko podjetje Preskrba pa v Črnem Vrhu nad Idrijo, Zavrattu, Dolah, Gorah, Govejku in Ledinah. Nobena od teh poslovalnic ne deluje več. So se pa ponovno odprle trgovine v Godoviču in Črnem Vrhu nad Idrijo.

na turizem, dopolnilne dejavnosti, proizvodnja ali predelava v okviru živilskih obratov), ki bi lahko z dodatno ponudbo povečale povpraševanje po npr. storitvah trgovine. Trenutno se večina ponudnikov za dodatne storitve ne odloča, saj so razmere negotove in se bojijo povečanja stroškov.

Cilj je, da se spodbudi mreženje in dialog med ponudniki določenih storitev predvsem na podeželju in da določene aktivnosti prevzamejo predvsem domačini, ki bodo dopolnili svoje dejavnosti.

4.2.3 Sinergije z drugimi akcijami

Občini Idrija in Cerklje si prizadevata, da se razvijajo tudi vasi. To je razvidno že iz občinskih proračunov in NRP-jev, v katerih so predvidene postavke, kot npr.:

- vlaganje v infrastrukturo: ceste, vodovod, kanalizacija;
- vlaganje v nepremičnine: zadružni domovi, urejanje centrov vasi, urejanje igrišč, pokopališč, gradnja in obnova šol, vrtcev,...;
- vlaganje v društvene dejavnosti: sofinanciranje gasilskih in drugih društev oz. razpisi za društva.

Prav tako obe občini sofinancirata tudi razvojne projekte in programe:

- dopolnilne dejavnosti (omogočiti zainteresiranim svetovanje v okviru dopolnilnih dejavnosti, osebne dopolnilne dela),
- podjetniške vsebine v smislu spodbujanja podjetništva tudi na podeželju, spodbujanje povezovanja v lesno-predelovalni verigi, spodbujanje turističnih dejavnosti na podeželju,..

S povečano podjetniško iniciativo na podeželju je namen ustvariti dodatno ponudbo, ki ji bo sledilo tudi povečano povpraševanje in s tem tudi večji (ekonomski) interes za vzpostavitev npr. trgovin ali drugih storitvenih dejavnosti.

Poleg zagotavljanja osnovnih storitev in čim boljše dostopnosti so za kakovostno bivanje pomembne tudi druge storitve (npr. trgovina). Zaradi zmanjšanja števila prebivalcev na podeželju so možnosti za izvajanje določenih storitev omejene, tako je potreba spodbuda na več ravneh. Predvideno je, da se po vaseh kjer že obstajajo določeni ponudniki storitev, organizira sestanke in se ponudi določeno podporo pri vzpostavitvi dodatnih dejavnosti.

V preteklosti se je v okviru različnih projektov (npr. Geopark priložnost idrijskega podeželja, Vključimo se) že pristopalo do krajanov po krajevnih skupnostih in predstavilo možnosti za vzpostavitev določenih podjetniških dejavnosti (npr. dejavnosti povezane s turizmom, pridelavo in predelavo kmetijskih proizvodov, izvajanje storitev športnih aktivnosti – TKS Idrija, ohranjanje kulturne dediščine in njena predstavitev z namenom trženja). Te aktivnosti se je izvajalo na Vojskem, v Kanomlji in v Črnem Vrhu nad Idrijo.

Pristop do obstoječih oziroma potencialnih ponudnikov se prilagodi glede na samo situacijo v okolju. Pri mreženju ponudnikov sodelujejo tako predstavniki občin kot tudi razvojna agencija, po potrebi pa se vključuje tudi druge deležnike kot npr. Kmetijsko zadrugo Idrija pri vzpostavljanju trgovine na Vojskem. Iz izkušenj iz preteklih projektov se k organizaciji sestankov vabi in sodeluje s predstavniki krajevnih skupnosti in tudi s predstavniki aktivnejših društev iz posameznih krajevnih skupnosti.

4.2.4 Opredelitev ciljnih skupin

Ciljne skupine pri mreženju ponudnikov so:

- obstoječi ponudniki določenih storitev na podeželju:
  - o gostinci,
  - o društva, ki že zagotavljajo določene storitve (npr. Tekaško smučarski klub Idrija, ki ima na Vojskem vzpostavljeno določeno športno infrastrukturo s ponudbo tečajev, izposoje opreme pa tudi gostinsko ponudbo; društva ki organizirajo različne prireditve in zagotavljajo tudi druge storitve, predvsem turistična društva, ki poznajo potenciale območja),
  - o kmetije z dopolnilnimi dejavnostmi (veliko od njih namreč izvaja tudi prodajo na domu, imajo urejene prostore za prodajo pa tudi za degustacije, npr. sirarske kmetije: Na Ravan, kmetija Na Krnicah),
- trgovci oz. trgovske verige s franšizami,
- Kmetijska zadruga Idrija s širitvijo svoje ponudbe na podeželje.

Pristopi bodo seveda različni glede na specifičnost posameznega območja / kraja. Območja, ki so dostopnejša pa vendar že nekoliko oddaljena od središča občine, kot sta Godovič, Črni Vrh, imajo drugačne možnosti za vzpostavitev npr. trgovinske dejavnosti, saj je potencial območja predvsem potrebno predstaviti morebitnim interesentom, kot so ponudniki storitev trgovinske dejavnosti (Orel, Fama, KGZ).

Območja, ki imajo turistične nastanitvene objekte ali CŠOD-je, kampe, počivališča za avtodome ali apartmaje, imajo potencial tudi v potrošnji, ki jo predstavljajo obiskovalci. V teh krajih (Vojsko, Cerčno, Novaki) se vključuje potencialne komercialne ponudnike ali pa se s ponudniki turističnih nastanitvev preveri možnost dodatnih storitev (npr. gostinstvo, trgovina).

4.2.5 Opredelitev nosilcev in sodelujočih

Pri mreženju ponudnikov imata veliko vlogo obe občini, saj se vzpostavitev določenih dejavnosti nanaša tudi na prostorske omejitve. Pri mreženju ponudnikov (mišljeno predvsem na podeželju) je nosilec ICRA, ki lahko aktivnosti pripravi v okviru projektov, vezanih na LAS, ter se tudi poveže z obema občinama.

Običajno se pri srečanju krajanov, tudi samo zainteresiranih posameznikov ali skupin, KS ali društev, najprej izpostavlja infrastrukturne probleme posameznega območja. V tem primeru je pomembno, da na srečanjih po krajevnih skupnostih sodelujejo tudi predstavniki občine, ki poznajo tako načrte izgradnje oz. vzpostavitve določene infrastrukture kot tudi omejitve pri vzpostavljanju infrastrukture in morebitnih servisnih storitev (tistih, ki jih lahko občina sofinancira).

V aktivnosti se bo povabilo tudi druge sodelujoče, kot so npr. obstoječi ponudniki, predstavniki krajevnih skupnosti in društev.

4.2.6 Ocena stroškov, možnosti financiranja

Finančni plan izvedbe je odvisen predvsem od širine zastavljenih aktivnosti in pa geografske razširitve aktivnosti iz projekta. Podrobna členitev stroškov je zapisana v poglavju 7. Predvideni viri so viri iz projektov v okviru izvajanja Lokalne razvojne strategije LAS s CILjem (<http://las-sciljem.si/>) oz. sofinanciranje iz sredstev LEADER (ESRR sklad in sklad EKSRR) ter sofinanciranjem vključenih občin.

4.3 UKREP 3: Vzpostavitev vsaj ene trgovine na podeželju

4.3.1 Utemeljitive potrebe za predlagan ukrep

Potreba po ponovni vzpostavitvi trgovine se je pokazala v anketah in na delavnicah s krajevnimi skupnostmi. Podpora pri vzpostavitvi je ukrep, ki omogoča boljšo oskrbo tudi v odročnejših krajih. Z uspešno vzpostavitvijo ene trgovine bo vzpostavljen primer dobre prakse, ki bo lahko širil tudi na druga območja (vasi),

Poleg oskrbe prebivalcev to pomeni tudi dodatno ponudbo predvsem v krajih z večjim turističnim obiskom, kot npr. na Vojskem, v Novakih, pozimi v Črnem Vrhu nad Idrijo, poleti pa tudi v drugih krajih ob Idrijci.

Ker je finančna pomoč pri vzpostavitvi oz. izvajanju komercialne dejavnosti s strani občin lahko problematična, je potrebno s strani občin natančno slediti predpisom podeljevanja javnih spodbud in pripraviti podlage (razpise) za tovrstno ukrepanje.

4.3.2 Opis z navedbo ciljev

Z namenom, da se izboljša dostopnost do storitev, kot so trgovine, se pripravi pregled možnih spodbud, ki bi jih občine lahko nudile zainteresiranim podjetnikom. Vključiti je potrebno več služb, vodenje procesa pa bi morala prevzeti služba oz. oddelek za gospodarske dejavnosti.

V prvi vrsti je potrebno na podlagi opravljenega popisa in pripravljenega registra (Kostanjšek, 2018) izdelati katalog potencialnih (opuščenih) objektov v lasti občin, kjer bi se dejavnost lahko izvajala. Katalog se lahko predstavi tako na sestankih v okviru mreženja potencialnih izvajalcev (ukrep 1) kot tudi na spletni strani občin. Hkrati je potrebno predvideti še pravilnik v primeru subvencioniranja najemnin. Kot alternativni možnosti za zagotovitev trgovin na podeželju, je pri izvedbi akcijskega načrta smiselno raziskati naslednji dve opciji:

- 1) V primeru gradnje trgovine večjega obsega oziroma trgovskega središča mora ta trgovski ponudnik odpreti vsaj eno ali več (zavisi od velikosti) manjših trgovin v odmaknjenih območjih. Temu se zaveže v postopku pridobitve gradbenega dovoljenja, saj občina to zapiše kot enega izmed lokacijskih pogojev.
- 2) K subvencioniranju manjših trgovin se povabi velika in uspešna gospodarska podjetja, ki tako prispevajo k družbenih blaginji in ohranjanju kakovosti življenja na območju, na katerem bivajo tudi njihovi zaposleni oz. se na tak način območje naredi še privlačnejše za bivanje.

Cilj tega ukrepa je, da se na območju idrijsko-cerkljanskega vzpostavi vsaj eno trgovino na podeželju. Tako se bo izboljšala dostopnost do osnovnih življenjskih potrebščin za prebivalce določenega območja. Hkrati pa se odpre možnost za nova delovna mesta, kar je za ruralno območje zelo pomembno.

4.3.3 Sinergije z drugimi akcijami

Obe občini si prizadevata za izboljšanje življenjskih pogojev in za ohranitev delovnih mest na podeželju ter tudi za zagotavljanje kakovostne ponudbe lokalnih pridelkov in izdelkov za prebivalce Idrijsko-Cerkljanskega. Manjše, lokalne trgovine na podeželju bi lahko združile vse te tri cilje. Poleg tega pa se v nekaterih primerih (kjer bi bilo to ekonomsko upravičeno za ponudnike in za najemodajalce) vzpostavi tudi ponudbo v sicer opuščeni ali delno izkoriščeni stavbah.

4.3.4 Opredelitev ciljnih skupin

Ciljne skupine so enake kot pri mreženju potencialnih ponudnikov storitev:

- trgovci oz. trgovske verige s franšizami,
- kmetijska zadruga s širitvijo svoje ponudbe na podeželje,
- obstoječi ponudniki določenih storitev na podeželju
  - o gostinci,
  - o društva, ki že zagotavljajo določene storitve (npr. Tekaško smučarski klub Idrija, ki ima na Vojskem vzpostavljeno določeno športno infrastrukturo s ponudbo tečajev, izposoje opreme pa tudi gostinsko ponudbo, društva ki organizirajo

- različne prireditve in zagotavljajo tudi druge storitve, predvsem turistična društva, ki poznajo potenciale območja),
- o kmetije z dopolnilnimi dejavnostmi (veliko od njih namreč izvaja tudi prodajo na domu, imajo urejene prostore za prodajo pa tudi za degustacije npr. sirarske kmetije: Na Ravan, kmetija Na Krnicah).

Predviden je pristop v več korakih – najprej se nagovori potencialne ponudnike z območja (npr. nosilci dopolnilnih dejavnosti, gostinci, ponudniki namestitvenih storitev). Hkrati se preveri tudi interes manjših trgovskih ponudnikov, ki mogoče že imajo določeno prodajno mrežo v okolju in nimajo pretiranih apetitov po velikih maržah oz. zaslužkih.

Posebno pozornost se posveti KGZ Idrija kot ponudniku, da bi po zgledu Škofjeloške zadruge tudi oni iskali sinergije in prihranke tako na strani prodaje kot nabave (npr. združevanje naročil kmetijskega materiala kot so gnojila, krmila,..) in tudi na strani logistike.

4.3.5 Opredelitev nosilcev in sodelujočih

Pri iskanju potencialnih ponudnikov imata veliko vlogo obe občini, saj se v veliko vzpostavitve določenih dejavnosti nanaša tudi na prostorske omejitve. Zaradi nalog, ki jih izvajajo, so v prvi vrsti vključene občinske službe, ki upravljajo s stavbnim fondom občine in službe s področja urejanja in rabe prostora. Prav tako lahko občine oz. pristojne službe zagotovijo (npr. na podlagi javnih razpisov) podatke, ki bi jih lahko potencialni izvajalci storitev trgovine uporabili pri poslovnem načrtu za posamezno lokacijo oz. trgovino.

Sodelujoči pri tem ukrepu so še razvojna agencija in izvajalci storitev na podeželju.

5 ANALIZA TVEGANJA

Pri analizi tveganja smo identificirali naslednja možna tveganja:

1. Politične menjave v sklopu prihajajočih županskih volitev

Tveganje morebitne menjave je predvsem v nepodpori za izvedbo predlaganih aktivnosti v akcijskem načrtu, ki so bile trenutnim izvoljenim osebam že predstavljene. Župana Občine Idrija in Občine Cerkljanskega sta sodelovala v projektu in sicer na predstavitvah in nekaterih delavnicah. Menjava vodstva lahko tako pripelje v nepoznavanja tematike in predvsem negacijo potreb ter preusmeritev virov v druge cilje.

Trenutno situacijo z vidika tako razvojnega potenciala kot z vidika problemskih situacij na območju Idrijsko-Cerkljanskega je na sestanku dne 28.3.2018 obema županoma predstavila direktorica ICRA Jožica Lazar, ter tudi oba župana opozorila na nujnost zagotavljanja določenih storitev, ki preprečujejo socialno izključenost tako na podeželju kot tudi v mestih.

Nepodpora za predlagane ukrepe v akcijskem načrtu lahko pomeni nezmožnost izvedbe predlaganega ukrepa tako z vidika politične in upravljalvske podpore kot tudi vidika finančne podpore za izvedbo aktivnosti.

Tveganje se skuša obvladovati na način, da se je ukrepe predstavilo tudi drugim pomembnim deležnikom z možnostjo odločanja, ki niso tako odvisni od političnih menjav, in pri njih poiskalo podporo. V prvi vrsti so to zaposleni v občinski upravi – torej, da se s poznavanjem razmer in naklonjenostjo do reševanja te problematike zagotovi kontinuiteto. Drugi deležniki so predstavniki krajevnih skupnosti, ki z mreženjem na različnih nivojih lahko pripravijo, podprejo in izvedejo določene aktivnosti. Možnosti za izvedbo ukrepov imajo tudi različne skupine, ki npr. preko razpisov (tukaj mišljeno predvsem razpisi iz programa CLLD – drugi razpis LAS s CILjem) pridobijo del sredstev za izvedbo programov.

Prav tako so nekateri ukrepi zastavljeni tako, da so delno izvedljivi brez finančne podpore občin in so financirani pretežno iz projektov. To so npr. projekti, v katerih se povezujejo ponudniki lokalnih pridelkov in izdelkov, ki širijo svoje tržne poti tudi preko spletne prodaje. Prav tako so tukaj mišljeni drugi komercialni ponudniki storitev (trgovci), ki ponovno odprejo trgovine (kot je primer trgovina Orel v Godoviču in trgovina Mladinske knjige v Idriji) ali uspešna gospodarska podjetja iz regije, ki bi poslovanje trgovin lahko podprla z vidika zagotavljanja visoke kakovosti bivanja svojih uslužbencev z območja.

2. Pomanjkanje sredstev za izvedbo ukrepov

Tveganje za neizvedbo ukrepov je v pomanjkanju sredstev v primeru neuspešnih prijav na razpise ali nepodpori ključnih deležnikov.

Tveganje se poskuša obvladovati tako, da se čim več zaposlenih na ICRI seznanijo z akcijskim načrtom, da so vsi pozornejši na morebitne potencialne razpise, hkrati pa se aktivno išče še nadaljnjo podporo občin. Razpisi niso nujno usmerjeni v zagotavljanje storitev, ampak so lahko vezani na subvencije za zaposlitve (razpisi ZZZS), razpisi programa CLLD, v katerih je subvencionirano delo ali določeni drugi stroški (npr. razpisi sklada AKSRP za projekte Sodelovanja med LASi), razpisi kmetijskega ministrstva Diverzifikacija v nekmetijske dejavnosti (ukrep 311), morebitni drugi razpisi (npr. transnacionalni, kjer se navezujejo na ohranjanje naravne in kulturne dediščine, ohranjanje okolja,..).

3. Večje socialno-ekonomske spremembe

Možne so tudi večje socialno-ekonomske spremembe, zaradi katerih morebiti nekateri ukrepi v predlagani obliki ne bi bili več smiselni. Za območje Idrijsko-Cerkljanskega je namreč, kar se tiče zaposlovanja, značilna velika odvisnost od velikih podjetij oz. korporacij. V primeru ponovne ekonomske krize je mogoče pričakovati večje naraščanje števila brezposelnih, kar bi posledično lahko vplivalo na celotno območje – tako na življenjski standard kot tudi na povpraševanje po dobrinah (lokalni produkti so običajno višjega cenovnega razreda).

Za obvladovanje tveganja se predlaga spremljanje družbenih in gospodarskih sprememb tekom izvajanja ukrepov in ustrezno prilagoditev ciljev.

6 FINANČNI NAČRT IZVEDB POSAMEZNIH AKCIJ

Ocena stroškov je predvsem odvisna od obsega zastavljenih aktivnosti in pa od vključenih območji. Predvidene aktivnosti se potencialno lahko izvedejo v roku od 1 do 2 let in sicer za celotno območje Idrijsko-Cerkljanskega. Poleg nosilca aktivnosti (Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija) se predpostavlja, da sta vključeni tudi obe občini in da se sofinanciranje izvede preko projektov v okviru programa CLLD s podporo obeh občin.

Partnerstvo za prijavo na razpis oz. za oblikovanje projektne predloga se bo oblikovalo glede na postavljene prioritete s strani vključenih občin. Ker so občine (v tem primeru občine Idrija, Cerklje in Logatec) sofinancerke projektov (neupravičenih stroškov in deleža sofinanciranja), so v nadaljevanju podani le predlogi projektov s predvidenimi potrebnimi aktivnostmi in tudi s predvidenim finančnim planom. Tako aktivnosti kot finančni plan se ob dejanski prijavi na razpis oz. ob pripravi skupnega projekta LAS lahko spremeni predvsem zaradi zagotavljanja interesa vključenih občin.

V Lokalni razvojni strategiji LAS, kjer so zapisani indikativni predlogi skupnih projektov s področja povečanja lokalne samooskrbe oz. promocije lokalno pridelanih pridelkov in izdelkov, je eden od ključnih kazalnikov, ki jih morajo projekti dosegati, število novo ustvarjenih delovnih mest in/ali število aktivnosti, ki pripomorejo k novim delovnim mestom.

Predvideva se, da bodo projekti, ki se bodo izvajali v okviru izvajanja LRS, širše zastavljeni, spodaj navedeni predlogi oz. aktivnosti pa bodo sestavni del enoletnih projektov. Predvideno je, da se vse aktivnosti izvede v naslednjih dveh letih, torej, da se posamezne aktivnosti načrtuje za izvedbo v dveh zaporednih projektih.

6.1 Finančni načrt: U1 Katalog ponudnikov in spletni katalog

Predlog	Katalog ponudnikov in spletna prodaja	Enota	Količina	Vrednost na enoto	Skupaj € z DDV	Predvidena sredstva sofinanc.
Vključenost	Obstoječi ponudniki (redni ali občasni ponudniki, ki prodajajo na kmečki tržnici v Idriji)					CLLD / projekt dobimo se na tržnici 3 in 4
Aktivnost	Pridobivanje podatkov od obstoječih ponudnikov (delo ali storitev odvisno od partnerstva)	Ura	40	30	1.464,00	1.150,00
	Preverjanje podatkov in oblikovanje letaka (delo ali storitev odvisno od partnerstva), oblikovanje spletnega kataloga	Ura	80	30	2.400,00	1.900,00
	Tisk letaka (Materialni stroški)	Kos	1	400	488,00	350,00
	Raznos letaka na območju I-C (Pošta Slovenije)(storitev)	kos	6000	0,06	360,00	200,00
	Izvedba delavnice za ponudnike (strošek storitve)	delavnica	2	700	1.708,00	1.100,00
	Izvedba delavnice za ponudnike (delo ali storitev odvisno od partnerstva)	ura	20	30	600,00	500,00
	Izvedba promocijskih aktivnosti za potencialne kupce (strošek storitve)	Sklop pogovornih oddaj in promocijskih sporočil	1	2000	2.440,00	1.600,00
	Izvedba promocijskih aktivnosti za potencialne kupce (delo ali storitev odvisno od partnerstva)	ure	40	30	1.200,00	950,00
SKUPAJ					10.660,00	7.750,00

6.2 Finančni načrt: U2 Mreženje ponudnikov

Predlog	Mreženje ponudnikov	Enota	Količina	Vrednost na enoto	Skupaj € z DDV	Predvidena sredstva sofinanc.
Vključenost	V prvi fazi se preveri potencial in izpelje aktivnosti v največ petih KS na območju IC					
Aktivnost	Preveritev možnosti za vzpostavitev - preveritev na terenu (delo ali storitev odvisno od partnerstva)	ura	50	30	1.500,00	1.200,00
	Kontaktiranje potencialnih ponudnikov in preverjanje možnosti sodelovanja ter vključevanje drugih deležnikov (občina, trgovci,..) (delo ali storitev odvisno od partnerstva)	ura	50	30	1.500,00	1.200,00
	Delavnice in sestanki na terenu (storitev)	delavnica	5	500	2.500,00	2.000,00
	Delavnice in sestanki na terenu (delo ali storitev odvisno od partnerstva)	ura	40	30	1.200,00	950,00
	Preveritev dodatnih možnosti za vse zainteresirane ponudnike, kjer je mreženje "uspelo" - tudi predlogi sofinanciranj. (delo ali storitev odvisno od partnerstva)	ura	40	30	1.200,00	950,00
SKUPAJ						6.300,00

6.3 Finančni načrt: U3 Vzpostavitev trgovine na podeželju

Predlog	Vzpostavitev trgovine na podeželju	Enota	Količina	Vrednost na enoto	Skupaj € z DDV	Predvidena sredstva sofinanc.
Vključenost	V prvi fazi se preveri potencial in izpelje aktivnosti v največ petih KS na območju IC, vključi se tudi trgovce, ki že imajo vzpostavljeno mrežo trgovin (KGZ, Orel, Fama)					
Aktivnost	Preveritev možnosti za sodelovanje z obstoječimi ponudniki gostinskih storitev in nastanitvenih storitev - preveritev na terenu (delo ali storitev odvisno od partnerstva)	ura	50	30	1.500,00	1.200,00
	Kontaktiranje potencialnih trgovcev in preverjanje možnosti sodelovanja ter vključevanje drugih deležnikov (občina, trgovci,..) (delo ali storitev odvisno od partnerstva)	ura	50	30	1.500,00	1.200,00
	Sestanki s pristojnimi na občini - preverjanje prostorskih možnosti (opuščenih) stavb na podeželju, morebitne druge omejitve, možnosti subvencioniranja najemnin,.. (delo ali storitev odvisno od partnerstva)	ura	80	30	2.400,00	1.900,00
	Sestanki na terenu (delo ali storitev odvisno od partnerstva)	ura	100	30	3.000,00	2.400,00
	Preveritev dodatnih možnosti za vse zainteresirane ponudnike, zagotavljanje dodatnih informacij in podatkov, preverjanje možnosti sofinanciranja in subvencioniranja dejavnosti. (delo ali storitev odvisno od partnerstva)	ura	100	30	3.000,00	2.400,00
SKUPAJ						9.100,00

7 TERMINSKI PLAN IZVEDBE

Za vse tri ukrepe v akciji 2 se predvideva terminski plan izvede v letih 2019–2021 v okviru projektov »Dobimo se na tržnici«, ki so predvideni za pripravo in izvedbo v letih 2018– 2021. Ker so projekti, vezani na delovanje tržnic in spodbujanja razvoja podeželja, že potrjeni in tudi umeščeni v Lokalno razvojno strategijo, je potrebno v soglasju z občinami določiti aktivnosti, predvideti finančni in terminski plan.

Glede na predlagane ukrepe se predvidi izvedljivost v naslednjih letih in sicer za ukrep priprave kataloga se predvidi izvedba prva polovica 2019, za spletni katalog 2019–2020in za mreženje 2019–2020. V okviru projektov »Dobimo se na tržnici« pa se bodo izvajale druge podporne aktivnosti za doseg skupnih ciljev teh ukrepov.

Nosilec priprave projektov in koordinator izvedbe je Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija.

8 VIRI

Kostanjšek, B. 2018. Analiza in zasnova regionalne mreže oskrbe z osnovnimi dobrinami na območju Idrijsko-Cerkljanskega. Ljubljana, Biotehniška fakulteta. Magistrsko delo.

Kostanjšek, B., Marot, N. 2018. Analiza povpraševanja po storitvah splošnega gospodarskega pomena na območju občin Idrija in Cerčno. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta.

Kostanjšek, B., Marot, N. 2018. PREGLED DOBRIH PRAKS IZVAJANJA STORITEV SPLOŠNEGA POMENA - Oskrba z osnovnimi dobrinami. Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta.

Model prostorskega razvoja Slovenije 2050. 2018. (usmeritve iz posvetov) v okviru prenove Strategije prostorskega razvoja Slovenije iz leta 2004 (Vir: http://www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/prostorski_razvoj_na_nacionalni_ravni/prenova_strategije_prostorskega_razvoja_slovenije/model_prostorskega_razvoja_slovenije_2050/; april 2018)

Regionalni razvojni program (RRP) Severne Primorske (Goriške) razvojne regije 2014 – 2020. (Sprejet 17.03.2018, (Vir: [http://www.icra.si/datoteke/PDF/MRRA/2015/Regionalni%20razvojni%20program%20Severne%20Primorske%20\(Gori%20ke%20razvojne%20regije\)%202014-2020.pdf](http://www.icra.si/datoteke/PDF/MRRA/2015/Regionalni%20razvojni%20program%20Severne%20Primorske%20(Gori%20ke%20razvojne%20regije)%202014-2020.pdf); april 2018)

Partnerski sporazum med Slovenijo in Evropsko Komisijo, potrjen 01.07.2014. (Vir: http://www.svrk.gov.si/fileadmin/svrk.gov.si/pageuploads/Dokumenti_za_objavo_na_vstopni_strani/PS_koncna_potrjena_141028.pdf; april 2018)

Strategija lokalnega razvoja za lokalno akcijsko skupino LAS s CILjem, Verzija 27.1.2016, 2016. Vir: http://las-sciljem.si/a_datoteke/PDF/2016/Obrazec_SLR_CILj.doc, april 2018

Inovativna strategija trajnostnega razvoja občine Idrija, revizija 2018, 2016. Idrija, Občina Idrija (Interno gradivo).